

Příloha k protokolu o SZZ č.:

Diplomant: Jaroslava Tomanová

Vysoká škola: PF JU

Aprobace: Učitelství pro 1. stupeň

Katedra: pedagogiky a psychologie

Vedoucí diplomové práce:

Datum odevzdání posudku: 17. 7. 2006

Mgr. Radek Cvach

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název: Autorita učitele 1. stupně, její zdroje a vytváření

Předkládaná diplomová práce se blíže zabývá problematikou autority učitele 1. stupně ZŠ, hledá její zdroje a naznačuje způsoby jejího utváření. Práce je rozdělena na část teoretickou a část praktickou, obě části jsou obsahově vyvážené.

Teoretická část obsahuje 10 kapitol a diplomantka se zde postupně zabývá následujícími kategoriemi. V první kapitole poměrně jasně a stručně vymezuje pojem autorita. Ve druhé kapitole se zabývá pojetím autority v dějinách. Zde by možná bylo vhodné rozšířit pasáž o výchově ve starověku a středověku, která působí velmi stroze. V další kapitole se diplomantka zabývá poměrně podrobně jednotlivými druhy autority. U obhajoby by pak měla blíže vysvětlit proč je tolik způsobů členění a jak se jednotlivé druhy (typy) autorit od sebe odlišují. V čtvrté kapitole se zabývá výchovnými styly učitele. Kapitola by bylo vhodné doplnit např. klady a zápory jednotlivých výchovných stylů a to třeba i vzhledem k věkovým zvláštnostem žáků na 1. st. ZŠ. Asi stěžejní a poměrně povedenou se mi jeví kapitola pátá, zabývající se budováním přirozené autority učitele. Snad jen její první podkapitola, byť velmi zajímavá, by nemusela být tak stručná. V podkapitole 5.2 by mohla také autorka vymezit, co vlastně kompetence učitele zahrnují (str. 23). Velmi povedená a zajímavá je podkapitola 5.3, o faktorech posilujících autoritu učitele. Kapitola šestá se zabývá demokracií ve třídě. Zajímavě je koncipována i sedmá kapitola o kázní a autoritě. U obhajoby by pak autorka mohla blíže vysvětlit rady Komenského citované na str. 33. Podkapitola 7.5 je příliš stručná. Poměrně obecná a stručná je také kapitola osmá o autoritě ve vztahu s výchovou. Vhodně je zde naopak zařazena kapitola devátá o vlivu rodiny na autoritu učitele. Za zmínku by u obhajoby stálo uvedení příkladů k vysvětlení myšlenek diplomantky, které jsou vyjádřeny v této kapitole na str. 36 v 5. a 6. odstavci. Rovněž závěrečná desátá kapitola, zabývající se sebereflexí v práci učitele se mi jeví poměrně povedená. Celá teoretická je dobře postavená na vhodném výběru odborné literatury a jejich citací.

Navazující praktická část obsahuje pět kapitol a je založena na výzkumných cílech, pro které si diplomantka stanovila tři hypotézy a vytvořila dotazníky pro žáky, studenty učitelství i učitele. Samotný výzkumný soubor (50 žáků, 30 studentů a 30 učitelů) je myslím pro DP plně postačující. Předvýzkum autorka provedla pouze u vzorku žáků. Těžištěm praktické části diplomové práce je 15. kapitola, ve které jsou prezentovány a interpretovány výsledky výzkumu. Diplomantka využila technických možností při grafickém zpracování (tabulky a grafy) a to vše doplnila podrobnými průvodními zprávami. Při obhajobě DP se jako zajímavé náměty k diskusi jeví např. tyto:

Proč asi žáci pátých ročníků více důvěřují svým kamarádům a vrstevníkům více než rodičům a učitelům (str. 48)?

Vysvětlení tvrzení v poslední větě posledního odstavce na str. 49, kde autorka uvádí: „...že nejdůležitějším faktorem stále zůstává skutečnost, že takový učitel ve třídě nemá přirozenou autoritu, žáci si ho neváží a nerespektují“.

Samotný závěr k H1 by dle mého názoru mohl být podrobnější a přesnější. Zde je také třeba upozornit na to, že procenta v tabulce č. 2 nekorespondují s úvodní instrukcí (v ostatních tabulkách správně).

U obhajoby by diplomantka mohla také blíže okomentovat výpovědi učitelů uváděné na str. 57, 65 (velmi zajímavé) a 69.

Velmi zajímavá je pasáž začínající na str. 61, kde jsou uváděny a řazeny povahové a osobnostní rysy uvedené v dotaznících..

Závěry k H2 a H3 považuji za výstižné. Pouze na str. 63 se hovoří o kategorii „rodinné zázemí“, kterou jsem však v žádném grafu ani tabulce nenalezl.

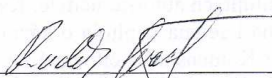
Vhodně jsou zařazeny přílohy.

Celkově se ale dá říci, že diplomantka na praktické části práce prokázala velmi dobře schopnost samostatného a tvořivého přístupu k problematice.

Tato diplomová práce se jako celek v současné době jeví jako aktuální, opírá se o dostatek moderní odborné literatury a prokazuje velmi dobré znalosti autorky o zpracovávané problematice.

Po formální stránce je diplomová práce zpracována poměrně dobře, je zde odpovídající rozsah stran i dobrá grafická úprava. Objevují se sice některé drobné formální či stylistické chyby („uvedené“ místo „uváděné“, str. 16, odst. 1.), („v“ místo „u“, str. 16, 2. odrážka), (chybějící čárka, str. 22, odst. 2. „...authority, tyto:“), (neobratné formulace, str. 22, odst. 3.; str. 28, poslední věta; str. 56, třetí odstavec od spodu; str. 74, odst. 1.), (chybějící písmeno „m“-chováním, str. 22), (ne úplně jasné citace, str. 23), (nevhodně užitá slova – „závěrečné“ – lépe „zbylé nebo zbylá“, str. 50, 53, 60, 61), ty však práci výrazně neznehodnocují. Přes tyto výše uvedené nedostatky však práce, především obsahově, splňuje veškeré nároky kladené na diplomové práce a doporučuji ji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **v ý b o r n ě**

podpis vedoucího diplomové práce

V Českých Budějovicích dne: 10. 7. 2006

Stupeň klasifikace	v ý b o r n ě	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------------	-------------	-------	-----------